

Az építészet kiállíthatósága

00 módszertan

Az építészeti kiállítás sokféle lehet, ennek rendszerezésére többen vállalkoztak már. Sokszor felmerülő kérdés, hogy hogyan lehet kiállítani az építészetet. Az elmúlt években több egyetem is foglalkozott szimpózium keretében az építészet kiállíthatóságával.

Az építészeti kiállítás kortárs művészeti múzeumok részeként vagy oktatási intézményhez kapcsolódóan tud megfelelő teret kapni. A montreáli CCA és a rotterdami NAI úttörőként foglalkozik az építészeti kiállításokkal, az építészet bemutatásával.

A kutatás célja, hogy a különböző források segítségével megismerjem az építészeti kiállítások különböző típusait. Ezen típusokat rendszerbe foglaljam, beleértve mind a klasszikus kiállítás keretein belül értendő, mind a múzeum falait átlépő kiállítási formákat. Hiszen a leghitelesebb kiállítás maga a város vagy akár olyan építészeti események, ahol ideiglenes alkotások készülnek.

01 hogyan

Az építészet az egyik, ha nem az egyetlen olyan művészeti ág, ahol maga a műalkotás nem állítható ki egy kiállítóterben. Az építészeti alkotások maguk a házak, melyeknek csak lenyomatai, különböző szegmensei mutathatók be egy klasszikus múzeumban. A bemutatás módja változó lehet, a különböző prezentációs formákkal (rajz, videó, hang, makett) a megismerést segíthetjük, de magát az építészetet nem vagy nehezen tudjuk bemutatni. Pedig a művészetek közül az építészet lép legjobban kapcsolatba az emberrel, mégis az építészetben érezhetjük a legnagyobb távolságot a laikus és a szakmai szemlélő között.

Az építészet kiállíthatóságával kapcsolatban egy tartalmas programsorozat volt a Yale-i egyetemen 2013 őszén, aminek egyik produktuma egy 2015 szeptemberben megjelent kiadvány. Magyarországon Vasáros Zsolt és György Péter foglalkozott a kiállítás kérdéskörével. Ezen forrásokat megismerve keresném a választ a hogyan kérdésre.

02 mit

Az egyetemi képzés során is már nagy szerepe van, vagy lehetne a kiállításoknak, mint olyan reprezentációs formának, ami alkalmas a városlakó laikusokkal való kommunikációra. A FUGA 2015-ben több magyarországi építész egyetem kiállításának adott otthont. Célom az egyes kiállítások összegyűjtése és értékelése. Az egyes egyetemek kiállításainak összehasonlítása olyan szempontok szerint, mint gyakoriság, tematika, célközönség, eszközök stb. Továbbá ezen kiállítások összevetése pár releváns külföldi példával.

A kutatás további célja az általános kiállítási módszerek megismerésén túl, az oktatásban megjelenő specializálódások és ezek lehetőségeinek vizsgálata. Mit jelenthet egy egyetemi építészkiállítás keretein belül szervezett kiállítás? Mit adhat hozzá az oktatáshoz?

A különböző külföldi egyetemek kiállítási módszereit vizsgálva keresek választ az előbbi kérdésekre. Hiszen a kiállítás többet jelenthet a vitrinekben gondosan elhelyezett tablónál.

03 hol

Az egyetem más karokkal közösen használt tereinek, külső tereknek, az egyetemkertnek a használata a kiállítás új színtere lehet. De fontos lehet a városban is megjelenni, városi köztereken vagy olyan kiállítóterekben, amik nem kizárólag építészeti alkotásokat érnek el. Reprezentációs gyakorlat és kommunikáció kezdeményezés szerepét egyaránt betöltheti egy ilyen kiállítás. Fontos-e az egyetemi kereteken belül nagyobb célközönség elérése? Ha kilépünk az építészeti kar falain kívül, akkor hogyan mutatható be egy építészeti alkotásnak? Építészeti alkotás által készített, absztrakt leképezése egy elképzelt műalkotásnak?

04 gyakorlat

További célom egy szervezett, több doktorandusz bevonásával időben előkészített alkotóhét létrehozása és a kutatás eredményeit felhasználva egy ehhez kapcsolódó kiállítás előkészítése, mely jó esettanulmány lehet és felhívhatja a figyelmet a kiállításban rejlő lehetőségekre.

05 források

Thordis Arrhenius, Mari Lending, Wallis Miller, Jérémie Michael McGowan (2014): Place and displacement, Exhibiting Architecture, Lars Müller Publishers, Zurich
Eeva-Liisa Pelkonen, Carson Chan, David Tasman (2015): Exhibiting Architecture, A Paradox?, YSOA
György Péter (2013): Múzeum, a tanulóház, Múzeumelméleti esettanulmányok 1. kötet, Kultúra 2008, Budapest
Vasáros Zsolt (2010): Kiállító-tér, Múzeumi tárlatok kézikönyve, Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Múzeumi Oktatási és Képzési Központ, Szentendre
Fleur Watson: Beyond Art, The Challenge of Exhibiting Architecture, <http://www.dhub.org/beyond-art-the-challenge-of-exhibiting-architecture/#fn1204688123867>
Carson Chan (2010): Exhibiting architecture: show, don't tell, <http://www.domusweb.it/en/architecture/2010/09/17/exhibiting-architecture-show-don-t-tell.html>

06 események

Exhibiting Architecture: A Paradox?

Yale School of Architecture - Lectures, Exhibitions, Symposium and Special Events - 2013 ősz

John Spence, Sylvia Lavin, Philippe Rahm, Barry Bergdoll, Victor van der Chijs, Toni L. Griffin, Marcelo Spina, Georgina Huljich, Bijoy Jain, Arnold Aronson, **Eeva-Liisa Pelkonen**, Brennan Buck, Craig Buckley, Paula Burleigh, Carson Chan, J.D. Connor, Romy Golan, Ariane Lourie Harrison, Mari Lending, **Wallis Miller**, Nina Rappaport, Joel Sanders, David Andrew Tasman, Mark Wasiuta, Eva Franch, Pamela Franks, Pedro Gadanho, Andres Kurg, Liane Lefaivre, Helena Mattsson, Andrea Phillips, Simon Sadler, Joel Sanders, Léa-Catherine Szacka, Irene Sunwoo, Federica Vannucchi, Mirko Zardini, Bryan Bell, Maurice Cox, Anne Frederick, Dolores Hayden, Alan Plattus, Alan Ricks

More Models? - A Conversation about the Future of Architecture Exhibitions

ETH Zurich, Hönggerberg, HIL, GTA Exhibitions Hall - 2014. október 31.

Biri Balázs, 2015